

CENTAR ZA SOCIJALNU SKRB VARAŽDIN

Odjel za tretman djece i mladeži s problemima u ponašanju

Lokacija : Julija Merlića 1a, Varaždin

GODIŠNJI PLAN I PROGRAM RADA ODJELA ZA TRETMAN DJECE I MLADEŽI S PROBLEMIMA U PONAŠANJU CENTRA ZA SOCIJALNU SKRB VARAŽDIN na lokaciji Julija Merlića 1a; Varaždin ZA 2017. GODINU

Odjel za tretman djece i mladeži s problemima u ponašanju (u daljnjem tekstu PUP) Centra za socijalnu skrb Varaždin, integrira više vrsta odgojnih tretmana za djecu i mladež s problemima u ponašanju ili u riziku na pojavu poremećaja u ponašanju.

Smještaj djece i mladeži u Odjelu zasniva se na temelju pravnih propisa u djelatnosti socijalne skrbi, a to su primarno Zakon o socijalnoj skrbi, Obiteljski zakon, Zakon o sudovima za mladež, Prekršajni zakon i drugi zakoni i pravni propisi koji reguliraju rad s djecom i mladeži s PUP..

U Odjelu se provodi **dio odgojnih mjera** koje općinski i županijski sudovi izriču maloljetnim počiniocima kaznenih djela i to:

- odgojna mjera upućivanja u disciplinski centar,
- odgojna mjera pojačane brige i nadzora uz dnevni boravak u odgojnoj ustanovi (PBIN)
- odgojne mjere koje izriču prekršajni sudovi

Odjel se bavi i **uslugom savjetovanjem** (individualno i grupno) djece, mladeži u riziku ili s već razvijenim problemima u ponašanju, njihovih roditelja, udomitelja i drugih osoba iz socijalnog okruženja sa svrhom pružanja podrške, podučavanja, osnaživanja, usmjeravanja i vođenja.

Kapacitet Odjela je limitiran mogućnostima koje nudi stambeni prostor, a to je 4 ležaja u dvije sobe predviđene za izvršenje mjere upućivanja u Centar za odgoj, prostor učionice/dnevni boravak, te tavanški prostor prilagođen djelatnosti savjetovanja i izvršenja sudske odgojne mjere PBIN uz dnevni boravak.

Odjel svojom djelatnošću zadovoljava potrebe za smještajem korisnika i iz susjednih županija i to međimurske, koprivničko križevačke, bjelovarsko bilogorske.

Prema mjestu prebivanja najveći broj djece i mladeži u djelatnosti savjetovanja je s područja Varaždinske županije, a u odgojnom radu izvršavanja odgojnih mjera i iz susjednih županija (Međimurske, Koprivničko- križevačke, Bjelovarsko-bilogorske)

Dužina boravka u Odjelu varira od jedne do druge djelatnosti. Kod upućivanja u Centar za odgoj limitirana je zakonom na maksimalno 3 mjeseca, a za djelatnost pojačane brige i nadzora uz dnevni boravak u odgojnoj ustanovi i poludnevni boravak ona iznosi od šest mjeseci do dvije godine. Prekršajni sud u pravilu izriče odgojnu mjeru neprekidnog boravka u trajanju od 8 dana ili pak boravak na nekoliko sati tijekom određenog broja dana.

Zbog obimnosti djelatnosti koje se u Odjelu provode, potrebno je osigurati rad sa korisnicima tijekom 24 sata (primarno kod izvršavanja odgojne mjere upućivanja u Centar za odgoj). U tom smislu su uvijek angažirana 4 stručna djelatnika odgojitelja i to 2 defektologa-socijalna pedagoga, 2 socijalna radnika, te 1 radno okupacioni terapeut (SSS).

Izvršavanje odgojne mjere upućivanja u disciplinski centar

Osnovni cilj odgojnog rada u provođenju ove odgojne mjere je vršenje intenzivnog utjecaja na ličnost maloljetnika u pravcu korekcije i modifikacije njegovog ponašanja, te mijenjanja uočenih odstupanje u ponašanju u društveno prihvatljive oblike. Organizacija boravka u Centru za odgoj mora omogućiti korisniku bavljenje različitim aktivnostima (koje će odgovarati njegovim sposobnostima i interesima) i drugim odgojnim sadržajima usmjerenim na razvijanje osjećaja društvene odgovornosti i discipline. Da bi se to postiglo uz princip individualizacije potrebno je voditi računa da maloljetnik ne izostane sa nastave ili sa radnog mjesta, pa osnovni sadržaji i zadaci odgojnog rada proizlaze iz planova školovanja, radnog osposobljavanja, sadržaja slobodnog vremena.

Organizaciji dnevnog života- zavisno od toga da li su korisnici školski obveznici ili ne, prilagođava se i ritam aktivnosti ali se one u pravilu odvijaju prema slijedećem dnevnom rasporedu:

7.00	buđenje
7.00-7.30.	osobna higijena, uređenje sobe
7.30-8.00.	doručak
8.00- 11.00	radne aktivnosti, učenje
11.00- 12. 00	slobodne aktivnosti
12.00- 12.30	ručak
12.30- 13.00	uređenje blagovaonice
13.00- 14.00	odmor
14.00- 17.00	radne aktivnosti, učenje
17.00- 18.00	slobodne aktivnosti
18.00- 18.30	večera
18.30- 20.00	radne aktivnosti- dežurstva-uređenje prostora
20.00-21.00	odmor
21.00- 22.00	osobna higijena, priprema za spavanje
22.00	spavanje

Sukladno svrsi izricanja ove odgojne mjere korisnike će se maksimalno angažirati na svim dostupnim nam aktivnostima, te ćemo tražiti mogućnost njihovog angažmana u radnim, komunalnim i humanitarnim organizacijama (Crveni križ, Caritas). Ako nisu opterećeni školskim obvezama pokušavati ćemo im pomoći u traženju zaposlenja za vrijeme boravka u Odjelu (uz suglasnost nadležnog suda i roditelja)

PBIN uz dnevni boravak u odgojnoj ustanovi
Upućivanje u Centar za odgoj na određeni broj sati temeljem Zakona
o sudovima za mladež, te Prekršajnog zakona

Raspored dana, u cijelosti je prilagođen potrebama korisnika, a dobrim dijelom okrenut je pomoći u savladavanju školskog gradiva, te aktivnostima slobodnog vremena. Kroz individualni i grupni rad s djecom i maloljetnicima, nastoji se utjecati na svakoga pojedinačno u smislu prihvaćanja samoga sebe, poticanja kreativnosti, razvoja samostalnosti i odgovornosti. Pri tome maksimalno uvažavamo osobnost svakog djeteta, kao i njegovih potreba.

Cilj odgojnog tretmana je pružanje stručne kontinuirane pomoći korisnicima koja će dovesti do jačanja samopouzdanja, usvajanju adekvatnijih metoda učenja, boljem rješavanju konflikata, kreativnijoj organizaciji slobodnog vremena, boljoj prilagođenosti zahtjevima u socijalnom okruženju, te odgovornom ponašanju.

Zbog jednosmjenske nastave svih osnovnih i srednjih škola u varaždinskoj županiji odgojni rad sa ovom skupinom korisnika organiziran je samo u jednoj smjeni i to u popodnevnim satima, a u iznimnim situacijama i u jutarnjoj (korisnici koji imaju praksu u popodnevnoj smjeni ili nisu polaznici škole)

Shodno obavezama njihove aktivnosti predviđene su po slijedećem dnevnom rasporedu i

12,00 – 15.30 – ručak

14,00 - 14,30 – grupni sastanak – radni dogovor

14,30 – 19.00 – učenje (individualni i grupni rad)
- aktivnosti slobodnog vremena

Savjetovanje će se obavljati kroz svakodnevne individualne i grupne razgovore i radionice.

Usluga savjetodavnog rada će se u Odjelu aktivirati zahtjevom stručnih radnika matičnog centra, ili zahtjevom (rješenjem) centara za socijalnu skrb iz varaždinske županije. Također će se usluga pružati i mladima i njihovim roditeljima koji samostalno dođu na razgovor. Cilj savjetovanja je pružanje stručne savjetodavne potpore djeci, mladima i roditeljima u slučaju nasilja među djecom i mladima, problema u ponašanju djece, poteškoća pri učenju djece i različitih životnih kriza mladih ljudi.

Rad sa korisnicima biti će uglavnom u grupi, te će se uz sadržaje nastavnog gradiva, obrađivati teme vezane uz osmišljavanje slobodnog vremena mladih, nenasilnog rješavanja sukoba, ljudskih prava i prava djece, osposobljavanje mladih za toleranciju i poštivanje različitosti. Korisnike će se kroz odgojni rad kontinuirano upoznavati sa novim vještinama koje će im omogućiti da se učinkovitije suočavaju s novim životnim situacijama i adekvatno im se prilagođavaju.

Na planu promjene stavova i modifikacija ponašanja organizirati će se trening socijalnih vještina, trening „Srdit-ljut“ (u suradnji s Obiteljskim centrom), obrađivati će se teme nenasilnog rješavanja sukoba, usvajanja komunikacijskih vještina, prihvaćanja vlastite ličnosti, razumijevanje različitosti među ljudima, usvajanja pravilnog stava prema sredstvima ovisnosti, usvajanja efikasnijih tehnika učenja. U tu svrhu će se nastojati i iskoristiti resursi raspoloživih, srodnih organizacija (Ambulanta za zaštitu mentalnog zdravlja., Obiteljski centar, različite udruge), ali i aktivnosti/programe koje nudi socijalna sredina.

Radi unapređenja zdravlja nastojimo promicati ideje o zdravim stilovima života - nepušenje, pravilna prehrana, promicanje tjelovježbe, prevencija alkoholizma i drugih ovisnosti, odgovorno spolno ponašanje i dr.

Tretman će se najčešće organizirati najčešće metodom grupnog rada, jer smatramo da uz vršnjačku pomoć mladi mogu efikasno pomagati jedni drugima. Život i rad u grupi najbolja je mogućnost da se pomogne i podrži druge ljude. Grupe će biti heterogene po spolu, dobi, razini školovanja, ali i pojavnim oblicima poremećaja u ponašanju.

Od tehnika grupnog rada koristiti ćemo:

- grupne sastanke
- vođenje grupe
- tematske i diskusije
- različite grupne aktivnosti

Odgajatelj organizira, koordinira i nadzire cjelokupni dnevni ritam u Odjelu, sukladno kućnom redu, dinamici odgojne grupe, te potrebama pojedinog korisnika, te obavlja sve poslove određene sistematizacijom poslova tog radnog mjesta.

Aktivnosti slobodnog vremena

Slobodno vrijeme pruža pravo bogatstvo sadržaja, oblika i metoda rada sa djecom i mladima sa problemima u ponašanju. Sportski, literarni, likovni, dramski, kreativni- umjetnički sadržaji predstavljaju potencijal koji u odgojnom radu itekako treba koristiti.

Veći dio ovih aktivnosti je u domeni poslova radnog terapeuta, dok rad dramske grupe vodi prof.soc.pedagog Olga Šipraga.

Za svaku od ovih aktivnosti nužno je napraviti plan i program rada koji će pratiti realizacija planiranih sadržaja kroz godinu

Obzirom na raspoložive stambene uvjete, te prostor malog dvorišta aktivno će djelovati slijedeće grupe aktivnosti:

- **dramska** - skupina „Mali Fakini“- najmanje 2 puta godišnje priredba (Božić i završna priredba na kraju školske godine). Intencija je da grupa nastupa i izvan Odjela . Svaka priredba će biti zabilježena na DVD-u
- **literarna** - na malom zidnom panou u hodniku obilježavati će se pojedini značajni datumi u godini, obrađivati edukativno odgojne teme, postavljati literarni radovi
- **sportsko- ekološka** - sportske aktivnosti (košarka, šah, stolni tenis), društvene igre, ekološke aktivnosti (briga o kućnom bilju Odjela, briga o dvorišnom prostoru i prostoru ispred Odjela, izleti u prirodu)
- **kreativna** - izrada različitih kreativnih ukrasa, predmeta

Kao i ranijih godina korisnici Odjela će sudjelovati ukoliko se ukaže mogućnost, na domskim sportskim susretima u Zagrebu, Karlovcu, Osijeku, te na drugim susretima na kojima mogu pokazati svoje vještine i talente.

Plan radnih i slobodnih aktivnosti

Mjesec	Aktivnosti
Siječanj	Izrada maski Literarna- Slike sa priredbe, sastavi, iskustva Ekološka-briga o sobnom cvijeću
Veljača	Dramska- izbor scenarija, izrada rekvizita Kreativna- Valentinovo, fašnik Literarna- pano- Valentinovo, fašnik Sportska- stolni tenis, društvene igre Ekološka- priprema zemlje za sađenje cvijeća
Ožujak	Dramska- izbor glumaca Literarna- U susret Uskrsu Zidni pano- Ljudska prava Kreativna- bojanje jaja, izrada prigodnih predmeta od gipsa, glinamola Ekološka- sadnja cvijeća, čišćenje dvorišta
Travanj	Dramska- vježbanje uloga Kreativna- likovna radionica- proljeće Literarna – pano- proljeće, sakupljanje tekstova Ekološka- izlet u prirodu Sportska- stolni tenis, košarka
Svibanj	Dramska- vježbanje uloga, izrada scene Kreativna- izrada proljetnih ukrasa Ekološka- briga o cvijeću, kamenjaru Literarna- Prijateljstvo
Lipanj	Dramska- završna priredba Kreativna- izložba radova tijekom godine, izrada različitih predmeta Sportska- turnir u stolnom tenisu Literarna- slike sa sportskih
Srpanj	Ekološka- briga o cvijeću, kamenjaru Sportska- košarka
Kolovoz	Ekološka- briga o cvijeću, kamenjaru Sportska- košarka
Rujan	Uređenje dvorišta-ekološka grupa Zidni pano-početak školske godine Sportska- košarka
Listopa d	Ekološka grupa-uređenje dvorišta Kreativna- jesen-izrada predmeta Zidni pano- jesen Dramska- izbor tekstova
Studeni	Dramska- uvježbavanje Kreativna- izrada šiba za sv. Nikolu Sportska-šah, stolni tenis, društvene igre Zidni pano- zajedno protiv ovisnosti
	Dramska- Božićna predstava

Prosinac	Kreativna.- izrada čestitki, kaširanje, božićni ukrasi, šibe sv. Nikole Sportska- šah, stolni tenis Zidni pano- Božić
----------	---

Radno okupacijske aktivnosti su u okviru rada radnog terapeuta koji usmjerava i nadzire rad korisnika i pomaže im u prihvaćanju i usvajanju radnih vještina i radne discipline, sudjeluje u nabavci i predlaže nabavku materijala i opreme za provođenje radno okupacijskih aktivnosti, vodi brigu i održava zajednički unutarjni i vanjski prostor Odjela , vrši, po potrebi, sitne popravke, organizira slobodno vrijeme korisnika

Suradnja Odjela s drugim važnim čimbenicima (obitelji, školom, centrom za socijalnu skrb, sudom, organizacijama slobodnog vremena, zdravstvenim ustanovama...) jedan je od preduvjeta uspješnog rada s ovom populacijom. Suradnja s roditeljima korisnika . uključenih u tretman značajan je segment našeg rada. Smatramo da je uloga obitelji primarna u odgoju djeteta, kako u pozitivnim tako i u negativnim implikacijama. Uključivanjem djeteta.u Odjel koristimo i kao povod za dodatne intervencije u obitelji i stvaranje temelja za njeno osnaživanje i ponovno preuzimanje odgojne uloge. U tom smislu inicirati ćemo formalne, neformalne i intervencijske kontakte, te neke zajedničke aktivnosti. Na roditeljskim sastancima dolazi do kontakata roditelja sličnih iskustava, tu im se pruža potpora, mogućnost ventilacije emocija. Organizirati ćemo najmanje dva takva sastanka godišnje / jednom u polugodištu. Roditeljima je pružena mogućnost da kontaktiraju sa odgajateljima kad god imaju potrebu, a naročito je naglašena ta potreba suradnje na početku tretmana radi postizanja bolje kontrole i komunikacije

Vođenje dokumentacije

Odgajatelji i radni terapeut su dužni uredno voditi dokumentaciju u skladu sa Pravilnikom o vođenju dokumentacije domova za djecu i mladež s PUP.

Supervizija

Superviziju možemo definirati kao metodu trajnog učenja za stručno i osobno usavršavanje stručnih djelatnika. Kako ona podrazumijeva različite ciljeve: nadzor, vođenje, usmjeravanje, potporu i pomoć pri profesionalnom radu, svi stručni radnici su zainteresirani za uključivanje u supervizijske susrete, te su se i prijavili za supervizijske susrete ukoliko ih bude moguće organizirati u slijedećoj godini.

Stručno usavršavanje

Permanentno stručno usavršavanje stručnih radnika je izuzetno važno, te stoga smatramo važnim uključivanje stručnih radnika u sve edukacije, seminare, kongrese ili strukovna druženja čiji sadržaji i iskustva, koja se na taj način stječu, mogu doprinijeli boljoj kvaliteti rada .

Upoznavanje sa novim trendovima rada sa ovom populacijom moguće je i uz redovno praćenje stručne literature koja obrađuje tematiku tretmana djece i mladeži s PUP.